

OSLO

Praktikant Gustav Sterner

UD-EU Dnr 83

Prime Minister Dr Salam Fayyad på besök i Oslo

- **Uppgradering av Palestinas representationskontor i Oslo till ambassad. Fayyad uttryckligen framhävde vikten Norge spelat för det Palestinska folket.**
- **”We will never know unless we try”, var ett återkommande tema under föredraget med Dr. Salam Fayyad (Palestinas premiärminister för den Palestinska myndighetens krisregering) i Oslo den 15 december.**
- **Fayyad betonade att man kommit mycket långt med sammansättningen av de nödvändiga institutionerna och de finansiella strukturerna som krävs för att skapa en fullvärdig Palestinsk stat under nästkommande år.**
- **Enligt Fayyad ligger nu merparten av ansvaret på Israels sida, då det enligt honom krävs att Israel inte bara upphör med utbyggandet av bosättningar utan också påbörjar tillbakadragandet till 1967 års gränser.**

Den palestinska myndighetens premiärminister Fayyad besökte Oslo den 15 december för samtal med utrikesminister Jonas Gahr Støre. I anslutning till besöket tillkännagavs beslutet att uppgradera den palestinska representationen i Oslo. Under besöket framträdde också Fayyad på ett seminarium arrangerat av norska UD och PRIO.

Uppgradering av Palestinas representationskontor i Oslo

Som ett led i arbetet att skapa en fullvärdig Palestinsk stat ska Palestinas representationskontor i Oslo uppgraderas. Uppgiften tillkännagavs under möte mellan Norges utrikesminister Jonas Gahr Støre och premiärminister Dr. Salam Fayyad. I praktiken betyder detta att nuvarande avtal med PLO måste omförhandlas. I det nya avtalet kommer den palestinska representationen ha som namn "The Mission of Palestine" istället för dagens "General Delegation of Palestine" och den palestinska representanten i Oslo nämns som "Head of Mission", med ställning som ambassadör, istället för "Head of Delegation". Uppgraderingen kritiseras från Israelisk sida som menar att det inte bidrar till fredsprocessen, utan snarare motarbetar den. Israel anser att det är fel av Norge som ledare av AHLC (givarlandsgruppen för bistånd till Palestina) att så tydligt ta ställning för Palestina. Från norsk sida påpekar man dock att uppgraderingen inte är ett erkännande av en Palestinsk stat med 1967 års gränser utan mer av en symbolisk handling.

Israeliska och amerikanska diplomater har sedan kriget i Gaza för två år sedan rapporterat om en ökande antisemitism i Norge, vilket framgår från dokument avslöjade av Wikileaks. Israeliska myndigheter anser att den norska regeringen med Arbeiderpartiet i spetsen, har blivit alltför ensidiga i sin kritik mot Israel och att möten mellan Hamas och representanter för den norska regeringen omöjliggör ett fortsatt norskt deltagande i fredsförhandlingarna.

Salam Fayyad å sin sida hyllade Norge och den roll landet spelat för det palestinska folket samt fredsprocessen, enda sedan Osloprocessen från 1993. Han avslutade seminariet med att på hela det palestinska folkets vägar tacka Norge och dess medborgare för stödet man visat palestinierna genom åren.

"We will never know unless we try"

Salam Fayyad utstrålade en förvånansvärd optimism och målmedvetenhet på seminariet (i Litteraturhuset, Oslo den 15 dec) om förberedelserna för att möjliggöra en framtida tvåstatslösning. Att bygga en stat är svårt framhöll Fayyad, ännu svårare under omständigheterna av den israelisk ockupation som Palestina befinner sig i. En majoritet av befolkningen både i Israel och

Palestina har mycket svårt att tro att en rättvis tvåstatslösning kan äga rum inom överskådlig tid. Men betonar Fayyad, en majoritet av både Palestinas och Israels befolkning vill och hoppas att det ska kunna vara möjligt, och den drivkraften är det viktigaste. Om utvecklingen fortsätter i den takt som den gör just nu, så är statsbildandet realistiskt inom en snar framtid. För att en Palestinsk stat ska kunna vara en verklighet i slutet av 2011 måste man agera efter höga förväntningar och verkligen tro att det ska kunna gå, annars är det ingen idé att ens försöka, hävdade Fayyad. Han såg framför sig en Palestinsk stat med universella värderingar där alla människor oberoende av etnicitet och religion är välkomna.

Palestinas ekonomiska samt institutionella situation

Man har kommit mycket långt med att skapa och upprätthålla de nödvändiga institutioner som krävs för att bilda staten Palestina, försäkrade Fayyad. En substantiell förbättring har åstadkommits på flera ekonomiska områden. Sedan 2007 har fattigdomen minskat med en tredjedel, samtidigt som behovet av finansiell hjälp utifrån minskat. År 2008 erhöll Palestina 1,8 miljarder dollar, beloppet för 2011 beräknas landa kring 1,1 miljarder dollar. Från och med år 2013 ansåg Fayyad det som realistiskt att Palestina inte längre kommer vara i behov av bistånd i form av budgetsupport. Även underskottet har reducerats betydligt de senaste åren. Fayyad refererade till Transparency International som besökt landet och hävdade att man var på god väg i att bekämpa korruptionen, trots att mycket arbetet fortfarande återstod på området.

Kraven på Israel

De två största dilemmana som kvarstår, är enligt Fayyad den israeliska ockupationen samt säkerhetssituationen i regionen. Han presenterade fem krav till Israel. 1. Byggandet av israeliska bosättningar måste upphävas. 2. Den israeliska militären måste upphöra med utförandet av militäraktioner i urbana palestinska områden. 3. Palestinska institutioner i Jerusalem måste åter få öppnas. 4. Israel måste tillåta ökad import och export till Gaza, och underlätta för rörelsefriheten på de palestinska områdena. 5. Israel måste börja tillåta olika former av palestinsk aktivitet i område C, (beteckning från Osloprocessen 1994 som hänvisar till de områden i Palestina som är under både militär- och civil israelisk kontroll).

I slutändan är det nödvändigt att Israel återgår till 1967 års gränslinjer, så att Palestina återfår kontroll över de totalt 22 procent av området som man ursprungligen tilldelades. På frågan om det scenariot verkligen kan betraktas som realistiskt, svarade Fayyad endast i diffusa och svävande formuleringar.

Att Israel agerar tillmötesgående i freds- och tvåstatsförhandlingarna är också av största vikt för att underminera Hamas roll i Gaza, ansåg Fayyad. Skulle man nå framgångar i förhandlingarna skulle även stödet för Hamas minska. Fayyad nämnde det problematiska i att Hamas segrade i det demokratiska valet 2006, och att man inte kunnat genomföra ett nytt val tidigare i år då Hamas vägrat att genomföra val i Gaza. Fayyad menade att det hade varit fel att genomföra val enbart på Västbanken då det hade underminerat valresultatet när inte hela det palestinska folket kunnat delta.

HJELT

CC:

Årefeldt, Ann

UD-MENA

Tel Aviv, Ambassaden

Jerusalem, Generalkonsulat